

**Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata**

Iktató szám: 40/2020.

ELŐTERJESZTÉS

a KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2020. február 13-i ülésére

Tárgy: Az allergiát okozó gyomnövények elterjedésének visszaszorításáról, valamint azok irtásának kötelezettségéről szóló rendelet megalkotása (I. forduló)

Előterjesztő: Baranyi Krisztina polgármester

Készítette: Dr. Végh László ügyintéző – Hatósági Iroda
Dr. Nagy Gergely ügyintéző - Hatósági Iroda

Előzetesen tárgyalja: Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi Bizottság

Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: dr. Oláh Eleonóra s.k.

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

Rendelet	☒	
Határozat	☐	normatív
	☐	hatósági
	☐	egyéb

A döntéshez egyszerű minősített	☐	
	☒	többség szükséges.

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen	☒
nem	☐

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Ferencvárosi Önkormányzatnak az allergiát okozó gyomnövények elterjedésének visszaszorításáról szóló – és jelenleg hatályos – 22/1999. (XII. 3.) rendelete (a továbbiakban: Rendelet) megalkotása és hatályba lépése óta 20 év telt el, a jogszabályi környezet teljes egészében átalakult. A statisztikák szerint folyamatosan nő a lakosságot érintő pollen-allergiás megbetegedések száma.

Az Országos Közegészségügyi Intézetnek (a továbbiakban: OKI) egy, még 2011-ben készített jelentése alapján „*a becslések szerint hazánkban jelenleg minden 5. ember szenved parlagfűhöz kapcsolt allergiás, ill. asztmás megbetegedésben*; a parlagfű térhódításával, illetve az egyre növekvő légtéri pollenkoncentrációs értékekkel párhuzamosan a betegszám is évről-évre növekszik...” (www.oki.antsz.hu).

Egy kutatás eredményei alapján, a globális felmelegedés révén az allergiát okozó növények elterjednek, a pollenszezon egyre hosszabbá válik, ennek hatására pedig egyre többeket érintenek majd az allergiás megbetegedések¹.

Az elmúlt években – figyelemmel ezen megbetegedések számának növekedő tendenciájára – az állam is felismerte az allergén gyomok (különösen a parlagfű) irtásának különös jelentőségét, és az ellenük való védekezés általános szabályait törvényi és rendeleti keretek között szabályozta, illetve szabályozza. A települési szintű védekezés jogszabályi, helyi rendeleti szinten történő szabályozása – a helyi települési adottságok figyelembevételével – azonban továbbra is alapvetően az adott települési önkormányzat feladata és kötelezettsége.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) a parlagfű vonatkozásában a földhasználó kötelezettségévé teszi azt, hogy megakadályozza az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan tartsa is fenn. Ha e védekezési kötelezettségének a földhasználó nem tesz eleget, közérdekű védekezést kell elrendelni, mely közérdekű védekezést a parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) értelmében belterületen a települési (fővárosban kerületi) önkormányzat jegyzője rendeli el.

Amint az látható, az allergén gyomok közül az Éltv., valamint a Vhr. is kiemelten a parlagfű elleni védekezési kötelezettséget szabályozza általános jelleggel. Tekintettel azonban arra, hogy a parlagfűvel szembeni védekezést részletesen és kimerítően szabályozzák a fenti jogszabályok, így e vonatkozásban nincs lehetőség további, gyakorlatilag párhuzamos szabályozásra. Nincs azonban akadálya annak, hogy az egyéb allergiát okozó gyomnövények esetében rendeletet alkosson az önkormányzat.

A jelen előterjesztés 1. sz. mellékletét képező rendelet-tervezet a fenti jogszabályokra építve – az OKI részéről a „*gyakori allergénként*” és „*nagyon gyakori*” *allergénként* meghatározott gyomnövények listájára figyelemmel –, nevesíti azokat az allergiás megbetegedéseket okozó gyomokat, amelyek előfordulása nem zárható ki a kerületben, és esetleges elterjedésük megakadályozása érdekében az ellenük való védekezés elsődleges fontosságú kell, hogy legyen Ferencvárosban.

¹forrás: <http://ecolounge.hu/eletmod/rossz-hir-az-allergias-betegeknek-a-klimavaltozas-a-polleneknek-kedvez>

Figyelemmel a magasabb szintű jogszabályi keretek változására, valamint az allergén gyomnövények elleni védekezés egyre jelentősebb szerepére, szükségessé vált a jelenleg hatályos Rendelet helyett egy, az említett megváltozott jogi környezethez és követelményekhez igazodó új helyi rendelet megalkotása.

Kerületünkben a környezet védelme, ezen belül különösen az allergén gyom elleni védekezés mindannyiunk közös érdeke és felelőssége kell, hogy legyen továbbra is, tehát a védekezési kötelezettség egyaránt vonatkozik a Ferencvárosban ingatlanal rendelkező, illetve ingatlan használó természetes személyekre és gazdálkodó szervezetekre.

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy a kerületünk sűrű beépítésű területein (Belső- és Középső-Ferencváros) a korábbi években nagy számban érkezett panaszok gyakorlatilag megszűntek azzal, hogy az e területeken lévő ún. foghíjtelkek beépítésre kerültek, kerülnek. A foghíjtelkek ugyanis gyakorta elhanyagoltak voltak, embermagasságú gyomnövény nőtte be a telkeket és napi gyakoriságúak voltak a parlagfű-panaszok. Közérdekű védekezés elrendelésére nem volt indok, mert minden esetben megállapítható volt, hogy nem parlagfűről volt szó, hanem a hozzá megszólalásig hasonlító fekete ürömről, amely egyébként szintén erősen allergén gyomnövény, de nem vonja maga után a védekezési kötelezettség elrendelését. Kerületünk külső területein azonban változatlanul előfordulhat gyomnövényvel való fertőzöttség, így indokolt ezek irtásának kötelezettségét rendeletben előírni.

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló – 2015. június 1-jén hatályba lépett – 11/2015. (IV. 28.) rendelete (a továbbiakban: Kesz. rendelet) 22. §-a az allergiát okozó gyomnövények irtását elmulasztókkal kapcsolatos szabályokat határozza meg a kerületben. Annak érdekében, hogy a Kesz. rendeletben előírt jogkövető magatartás Ferencváros polgáraitól és a kerületben ingatlanal rendelkező gazdálkodó szervezetektől elvárható, illetve a mulasztókkal szembeni szankció ténylegesen alkalmazható legyen, indokoltá vált az allergiát okozó gyomnövények elleni védekezés helyi rendeleti szintű újrászabályozása, immáron a magasabb szintű jogszabályok rendelkezéseivel összhangban.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjen.

Budapest, 2020. február 3.

**Baranyi Krisztina s.k.
polgármester**

Határozati javaslat

1. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a/2020. sz. előterjesztés 1. sz. mellékletét az allergiát okozó gyomnövények elterjedésének visszaszorításáról, valamint azok irtásának kötelezettségéről szóló/ 2020. (...) önkormányzati rendelet tervezeteként elfogadja, és a kifüggesztéssel egyetért.

Határidő: 15 nap

Felelős: Dr. Dombóvári Csaba jegyző

2. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a Polgármester Asszonyt, hogy gondoskodjon a rendelettervezet szomszédos önkormányzatoknak, valamint az illetékes Pest Megyei Kormányhivatalnak történő megküldéséről.

Határidő: 15 nap

Felelős: Baranyi Krisztina polgármester

**Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2020. (.....) önkormányzati rendelete
az allergiát okozó gyomnövények elterjedésének visszaszorításáról, valamint azok
irtásának kötelezettségéről**

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés *c)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés *a)* pontjában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 5. és 11. pontjában és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § és 48. §-ában meghatározott feladatkörében eljárva, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró illetékes környezetvédelmi igazgatási szerv véleményének kikérésével a következőket rendeli el.

A rendelet célja

1. §

A rendelet célja Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros (a továbbiakban: Ferencváros) közigazgatási területén az allergén betegségek csökkentése, az emberi egészség és a környezet védelme, az életminőség környezeti feltételeinek javítása, és mindezek érdekében Ferencváros allergiát okozó gyomtól való mentességének a biztosítása.

A rendelet hatálya

2. §

A rendelet hatálya kiterjed minden természetes személyre és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényben meghatározott gazdálkodó szervezetre (a továbbiakban együtt: a föld használója) aki, illetve amely Ferencváros közigazgatási területén ingatlantulajdonnal rendelkezik.

Az allergiát okozó gyomnövények elterjedése visszaszorításának, valamint irtásának a szabályai

3. §

(1) A föld használója – amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik – köteles e paragrafus szerint a használatában lévő ingatlan területén a mellékletben meghatározott gyomnövények (a továbbiakban: allergén gyom) irtásáról gondoskodni, valamint az allergén gyomtól az ingatlanát mentesíteni.

(2) A föld használója köteles a használatában lévő ingatlanát határoló járdán, továbbá a járda és a kocsút közötti kiépített vagy kiépítetlen területen a mellékletben meghatározott allergén gyom irtásáról gondoskodni.

(3)Az allergén gyom irtásáról az időjárástól függően a virágzás előtt, legkésőbb azonban a jegyző felszólításában meghatározott időn belül kell gondoskodni.

(4)Az allergén gyom irtását kizárólag mechanikus módszerrel (kézi vagy gépi kaszálással, gyomlálással, fűnyírással), illetve engedélyezett vegyszer készítmények felhasználásával lehet végezni úgy, hogy a vegyszer a kezelt területen kívül más ingatlanra és közterületre nem kerülhet.

Záró rendelkezések

4. §

(1)E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2)E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg Ferencvárosi Önkormányzatnak az allergiát okozó gyomnövények elterjedésének visszaszorításáról szóló 22/1999. (XII. 3.) rendelete hatályát veszti.

Budapest, 2020.

Baranyi Krisztina
polgármester

Dr. Dombóvári Csaba
jegyző

Ferencvárosban irtandó allergén gyomok

Magyar név	Latin név
pázsitfűfélék	Poaceae
üröm	Artemisia
csalánfélék	Urticaceae
fészkesvirágzatúak	Asteraceae
libatopfélék	Chenopodiaceae
lórom	Rumex
útifű	Plantago

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 1. § (2) bekezdés *b*) pontja szerint a törvény a kiszámíthatóság és a méltányos teherviselés elve szerint megfelelő kereteket teremt az egészséges környezethez való alkotmányos jogok érvényesítésére, és elősegíti az emberi egészség védelmét, az életminőség környezeti feltételeinek javítását. A Kvt. 46. § (1) bekezdés *c*) pontja felhatalmazást ad a települési önkormányzat képviselő-testületének arra, hogy a környezet védelme érdekében a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsásson ki.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 5. és 11. pontja ellátandó helyi önkormányzati feladatként a helyi közügyek között sorolja fel a környezetvédelmi feladatok megoldását, valamint a helyi környezet- és természetvédelmet.

Az elmúlt évtizedekben – figyelemmel az allergén gyomok okozta megbetegedések számának növekedő tendenciájára – az állam is felismerte az allergén gyomok (különösen a parlagfű) irtásának különös jelentőségét, és az ellenük való védekezés általános szabályait törvényi és rendeleti keretek között szabályozta, illetve szabályozza.

A települési szintű védekezés jogszabályi, helyi rendeleti szinten történő rendezése – a helyi települési adottságok figyelembevételével – azonban továbbra is az adott települési önkormányzat feladata és kötelezettsége.

Figyelemmel a magasabb szintű jogszabályi keretek változására, valamint az allergén gyomnövények elleni védekezés egyre jelentősebb szerepére, szükségessé vált a jelenleg hatályos 22/1999. (XII. 3.) sz. önkormányzati rendelet helyett egy, az említett megváltozott jogi környezethez és az egészségügyi követelményekhez igazodó új helyi rendelet megalkotása.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§-hoz

A rendelet célja

A rendelet célként fogalmazza meg, hogy az emberi egészség és a környezet védelme érdekében Ferencváros mentes legyen az allergén gyomnövényektől, és ennek révén csökkenjen a kerületben az allergén megbetegedések száma, továbbá, hogy Ferencváros az allergiát okozó gyomtól való mentesítés révén továbbra is megfelelő, folyamatosan javuló életminőséget és tisztább környezetet biztosítson az itt élő vagy dolgozó polgárok számára.

2. §-hoz

A rendelet hatálya

A tervezet hatálya a kerületben ingatlanulajdonnal rendelkező természetes személyekre, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 7. § 6. pontjában meghatározott gazdálkodó szervezetre terjed ki. A parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet (Vhr.) 2. § (4) bekezdése szerint ezen rendelet alkalmazásában gazdálkodó szervezeten a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott gazdálkodó szervezetet kell érteni. Jelen tervezet a gazdálkodó szervezetek vonatkozásában a Korm. rendelettel megegyezően a Pp. fogalom meghatározását veszi át.

3.§-hoz

Az allergiát okozó gyomnövények elterjedése visszaszorításának, valamint irtásának a szabályai

A tervezet, az annak mellékletében meghatározott allergén gyomok esetében, az irtási kötelezettséget a földhasználó számára írja elő. A melléklet – az Országos Közegészségügyi Intézet „gyakori allergénként” és „nagyon gyakori” allergénként meghatározott gyomnövények listájára figyelemmel – magyar és latin névvel, „nagyon erős allergének” és „erős allergének” tagolással nevesíti azokat az allergiás megbetegedéseket okozó vagy okozható gyomokat, amelyek előfordulása nem zárható ki a kerületben, és esetleges elterjedésük megakadályozása érdekében az ellenük való védekezés elsődleges fontosságú kell, hogy legyen Ferencvárosban.

Az allergén gyom elleni védekezés kötelezettsége a földhasználó használatában lévő ingatlan mellett vonatkozik az ingatlan határoló járdaszakaszra, valamint a járda és a kocsút közötti kiépített vagy kiépítetlen területre is. Ez összhangban van a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 11/2015. (IV. 28.) rendeletének a 10. §-ával, amely szerint a tulajdonos vagy a használó köteles az ingatlanát határoló járda, továbbá a járda és a kocsút közötti terület gondozásáról, tisztán tartásáról, gyommentesítéséről, hóeltakarításáról és síkosság-mentesítéséről gondoskodni.

Az allergén gyomok közül a parlagfű esetében az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 17. § (4) bekezdése a földhasználó kötelezettségévé teszi azt, hogy megakadályozza az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan tartsa fenn. A tervezet ennek megfelelően határozza meg azt, hogy az allergén gyom irtását – az (1) bekezdés szerint amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik – annak virágzása előtt, legkésőbb azonban a jegyző felszólításában meghatározott időn belül, az időjárástól függően kell elvégezni.

A földhasználó a saját ingatlanán mechanikus módszerrel (kézi vagy gépi kapálással, gyomlálással, fűnyírással), illetve engedélyezett vegyszer alkalmazásával tehet eleget a gyomirtási kötelezettségének.

A rendeletben meghatározott kötelezettségek megszegőivel szembeni eljárásra a Kesz. rendelet a fentiekben már hivatkozott 10. § és 22. §-ában foglalt tényállások alapján van lehetőség. Ez utóbbi rendelkezés értelmében, aki nem gondoskodik a tulajdonában vagy használatában lévő területeken az allergiát okozó virágos gyomnövények irtásáról, megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait és természetes személy esetén kettőszázezer, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetében kettőmillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

4.§-hoz

Záró rendelkezések

Ez a paragrafus a hatályba léptető és a jelenleg hatályos 22/1999. (XII. 3.) rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló rendelkezést tartalmazza.

HATÁSVIZSGÁLATI LAP

**Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-
testületének
az allergiát okozó gyomnövények elterjedésének visszaszorításáról, valamint azok
irtásának kötelezettségéről szóló
.../2020. (... ..) rendeletéhez**

1. Társadalmi hatások

A tervezet elfogadásának pozitív társadalmi hatásai lehetnek, amennyiben annak révén tovább javul a kerületben a levegő minősége, csökkenhet a polgárokat érintő allergén megbetegedések száma, ez pedig pozitív hatással lehet a kerületben élők és dolgozók általános közérzetére.

2. Gazdasági, költségvetési hatások

A rendelet megalkotásával az önkormányzat kiadásai nem növekednek, a mulasztókkal szemben a Kesz. rendelet alapján kiszabható közigazgatási bírság az önkormányzat bevételeit képezi.

3. Környezeti hatások

A környezeti hatások kizárólag pozitívak lehetnek, a tervezetben foglaltak megvalósulása jobb környezetet, kevesebb allergiás megbetegedést és tisztább levegőt eredményez.

4. Egészségügyi következmények

A tervezetben foglaltak végrehajtása pozitív hatással lehet a kerületben élő polgárok egészségi állapotára, az itt élők és dolgozók általános közérzetére.

5. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások

Az adminisztratív terhek a tervezet elfogadásával nem változnak.

6. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti és pénzügyi feltételek

A tervezetben foglaltak végrehajtásához szükséges személyi, szervezeti feltételek biztosítottak, plusz pénzügyi forrást pedig nem igényel.